

Streszczenie w języku polskim

Celem badań w niniejszej rozprawie jest zweryfikowanie aktywności przywódców partyjnych w debacie parlamentarnej w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej podczas IV, V, VI, VII, VIII i IX kadencji (lata 2001-2023) oraz jej komparatystyka. W badaniach ilościowych zastosowano model generatywny Latent Dirichlet Allocation (LDA), dzięki któremu możliwym było stworzenie listy najpopularniejszych tematów poruszanych w analizowanych wystąpieniach parlamentarnych, a także wyszczególnienie słów kluczowych w wypowiedziach. Z kolei w badaniach jakościowych posłużono się metodą analizy dyskursu politycznego (PDA). Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że parlament odgrywa kluczową rolę w formułowaniu debaty, a pełnione przez niego funkcje świadczą o jego podmiotowości w systemie demokratycznym. Potwierdzono, że wystąpienia parlamentarne są dla przywódców istotną formą realizacji aktywności poselskiej. Poprzez wyrażanie stanowisk i deklaracji budują swój wizerunek i kapitał polityczny, a także oddziałują na przebieg procesu legislacyjnego. Wyniki badań ilościowych wykazały, że w zależności od funkcji pełnionych w parlamencie przez dane partie polityczne, występują istotne różnice w liczbie i częstotliwości wystąpień ich przywódców, a także, że przywódcy partyjni są aktywniejsi w debacie po objęciu funkcji lidera swojego środowiska politycznego. Na podstawie wyników badań jakościowych wskazano, że stosowana przez przywódców retoryka względem rządu zmieniała się w zależności od roli pełnionej przez ich partie w parlamencie. Z kolei przywódcy krytykowali swoich oponentów politycznych bez względu na rolę pełnioną przez ich partie w Sejmie.